

Borbé Levente

Egy program méltó lezárása

2018 szeptembere és novembere között zajlott iskolánkban az *Olasói utazás* elnevezésű program, amelybe a XI. A. filológia osztály diákjait vontam be. Az osztályból kialakított két csoportban ugyanazok a művek kerültek bemutatásra. A művekről a felolvasás után a kérdések mentén beszélgettünk. A diákok hamar megtalálták azt a hangot, amellyel a mű kapcsán elmondták véleményüket, benyomásaikat, észrevételeiket, és nem utolsósorban élményüket. A foglalkozás után is többször tették/teszik tiszteletüket a könyvtárban. Nem sokkal a könyvtárban tartott biblioterápiás foglalkozássorozat után bejelentették, hogy Ráduly Margit képzőművész tanár irányításával elő fogják adni Max Lucado *Értékes nagy* című művét. Bevallásuk alapján jómagam ihlettem a mű színpadra vitelét. Ennek igazán örültem. Azt jelentette, hogy az általam bemutatott műnek sikeresen átment az üzenete.

1. kép
Közönség előtt

A meglévő művet a diákok átírták, aktuális problémát feszegetve, és új köntösbe öltöztették. A történet átfogalmazásába beledolgozott az egész osztály. Olyanná formálták, amilyennek ők szerették volna láttatni annak mondanivalóját. Ráduly Margit tanárnő kiváló módszerekkel dolgozott. Rávette a diákokat, hogy önállóan rendezzék meg a darabot. Természetesen a háttérben végig ott volt, és a felmerülő problémáknál megoldásokat ajánlott. Nemcsak a forgatókönyv szövege különbözött az eredetitől, amelynek lényegét meghagyva másként került színpadra, hanem a szereplők jelleme is módosult. A manók ruhái és egyéb kellékek is másmilyenek lettek, mint a könyvben fellelhető illusztrációké.

A meséről röviden

A történet a foltmanókról szól, akik szinte változatlanul ismétlik mindennapi dolgait. Egymásra aranyszínű csillagokat vagy szürke pontokat raggatnak. Akiket szépek és menőnek ítélnek meg, azok kapják a csillagokat, a többiek a pontokat. Természetesen ennek keveréke is létezik. Pancsinelló, a főszereplő, csak szürke foltot kap, mert egyáltalán nem üti meg a manók csillagmércéjét. Néha azért is kap, mert már van neki, akkor mást meg miért ragasszanak rá... Ezért egyre félénkebbé, ügyetlenebbé, visszahúzódottabbá válik. Lúciával való találkozása, akinek se csillaga, se pontja nincs, változtatja meg az életét. Ő küldi el Éli fagaragó mesterhez, a mindenmanók alkotójához. Ott kapja meg azt a lelkesítést, amelytől önmaga lehet, és többet már nem érdeklí, ki minek gondolja.

2. kép
Foltagramos menők

Az átírt mese

A diákok változatában a szereplők maradtak a régieben, csak bejött még egy szuper csaj a képbe. Ő Fiorella. A történetben a foltmanók itt is ragasztgatnak egymásra kaci (mosolygós) és szomorka (szomorú) hangulatjeleket. Párhuzamosan zajlik az élet a virtuális világban is. Nem babra megy a játék, hanem a lájkokra meg diszlájkokra az úgynevezett *Foltagramon*. Fontos és égető számukra, hogy mennyire tetszenek másoknak, vagy éppen

mennyire nem. A divatos életmódot figyelembe véve állapítják meg, ki a menő és ki a gagyi. A menőket, akiknek a közösségi oldalakon sok ismerősük van, folyton lájkolják, s egy táborban menősködnék. Az uncsi arcok külön vannak mindenkitől, igyekeznek jó viszonyt kialakítani egymással. A köztesek többsége felfelé kapaszkodáson “munkálkodik”... A menőket éljenzéssel fogadják társaik, a kirekesztetteket pedig csúfolódással, cinikus megjegyzésekkel intézik el.

Pancsinellóval is úgy bánnak, mint egy kivert kutyával. Ezért félénk és bizonytalan a világgal, és önmagával szemben is.

3. kép
Fiorella a csúcs!

A történet Pancsinelló és a sztárként ünnepeelt Fiorella egybeeső születésén fordul ki a megszokott kerékvágásból. Fiorella közösségi oldalán bemutatja szülinapi cuccait, ahol a rajongók sokasága lájkolja, sőt azt ígérik, hogy ott lesznek a szülinapi buliján, ami egyébként fergetegesnek ígérkezik. Ezzel ellentétben Pancsinelló nem számíthat elismerésre. Mégis meglátogatja és felköszönti a kedves Lúciát, akin egyetlen egy hangulatjel sincs. Pancsinelló nagyot csodálkozik ezen. Először nem akarja elhinni, s főképp azt nem, amit Lúciát mond Fiorelláról. Azt, hogy Fiorella a sok rajongója ellenére barátok nélkül otthon gubbaszt. Miközben Pancsinellónak akad néhány jó ismerőse is... Pancsinelló hitetlenkedése arra sarkallja Lúciát, hogy látogassák meg Fiorellát. Rögtön kiderül Lúciát igaza. Fiorella bánatosan számolt be az ő szomorú kirakatember világáról. Pancsinelló csakhamar rádöbben szerencsés helyzetére. Lúciát kérdezzetik boldogságáról. Furcsának találják nyugodtságát és természetesen a kedvességét is. Lúciát a két látszatvilágból származó lelki ellentétet elkíséri Éli fadaragó mesterhez. Éli világosan kifejti véleményét a fölös értékekről. Inkább az életre biztatja, hogy próbálják elfogadni, megérteni egymást olyannak amilyenek. Figyeljenek a belső értékekre. Az üzenet szárnyra kapva szinte futótűzként

terjed a foltmanók között, ahol hamarosan eltűnnek az előítéletek, és történetükben is valami más, valami új, valami jobb kezdődik el. Ledobják magukról a teherként viselt hangulatjeleket, búcsút intenek a felszínességnek, s egymás megismerésével próbálkoznak.

4. kép

Pancsinello, Fiorella és Lúcia hallgatják Éli mestert

Összegzés

Megtisztelő volt számomra a diákok választása. Komolyan dolgoztak az adott alkottással. Az eredmény sem maradt el. Felismerték a történetben rejlő esszenciát. Meglepetésemre, igazán jól sikerült összerakniuk. Első perctől a kis lazaságnak látszó világot átszötte a történések háttérben lappangó feszültség. A megoldás felszabadultságérzete ugyanakkor gondolkodóba is ejtett. Büszkén állíthatom, hogy a foglalkozás során az osztályközösség jobban összekovácsolódott, mert itt már munka közben nekik maguknak kellett szembesülniük hiányosságaikkal, problémáikkal, és megannyi olyan érzéssel, amely magával vonja a felelősségvállalás kérdését. Az egymásra figyelés, úgy látom, meghozta a gyümölcsét. Hiszen együtt írták át és játszották el a darabot! Sikerült ott lennem a főpróbán, és megnézni az egyik előadást. Nagyszerűek voltak! Darabjuk őszinte, időszerű és hiteles volt. A színmű bemutatásának végétével hangulaterősítésként meghívták a közönséget egy kis játékra, ahol a látottakhoz kapcsolódva tettek fel kérdéseket az emberi érzelmek hullámhosszán.

A darabot iskolán belül több osztálynak is előadták.

5. kép
Szabadulás a foltoktól

Köszönet illeti a diákok munkáját és Ráduly Margit tanárnőt, hogy életet öntöttek ebbe az aktuális témájú olvasmányba. Engem meg a hasonló programok továbbvitelére serkentett.

6. kép
Egy kis játék a meghívottakkal

